

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Marka Bedřicha a soudců JUDr. Jitky Hroudové a Mgr. Marka Zimy ve věci

žalobkyně: **A. D.**, narozená X, státní příslušnost Ukrajina
bytem X
zastoupena JUDr. Jiřím Pokorným, advokátem
sídlem Blanická 1008/28, 120 00 Praha 2

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky
se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 00 Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím ve vrácení žádosti o dočasnou ochranu žalobkyni pro nepřijatelnost dne 15. 4. 2025,

takto:

- I. Zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobkyni vrátil dne 15. 4. 2025 žádost o dočasnou ochranu jako nepřijatelnou, byl nezákonný.
- II. Žalovanému se zakazuje pokračovat v porušování žalobkyniných práv a přikazuje se mu, aby obnovil stav před vrácením její žádosti o dočasnou ochranu.
- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 10 140 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně JUDr. Jiřího Pokorného, advokáta.

Odůvodnění:

Vymezení věci a žalobní argumentace

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhá určení, že zásah žalovaného, který dne 29. 2. 2024 žalobkyni vrátil její žádost o dočasnou ochranu jako nepřijatelnou podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invází vojsk Ruské federace (dále jen „zákon č. 65/2022 Sb.“ nebo „Lex Ukrajina“), byl nezákonný. Současně požádala, aby soud přikázal žalovanému, aby obnovil stav před vrácením této žádosti. V žalobě uvedla, že po vypuknutí ozbrojeného konfliktu v roce 2002 získala dne 4. 4. 2022 dočasnou ochranu v Německu. Její partner (nyní manžel), rovněž občan Ukrajiny, obdržel dočasnou ochranu v České republice dne 17. 5. 2024. Manželství uzavřeli dne 12. 8. 2024. Žalobkyně se pak výslovně a prokazatelně vzdala německé dočasné ochrany, aby mohla požádat o možnost legálního pobytu v ČR a vést zde řádný společný život se svým manželem.
2. Žalovaný vyhodnotil žádost jako nepřijatelnou, neboť žalobkyně získala dočasnou ochranu v Německu, byť v současnosti již není její držitelkou.
3. Podle žalobkyně je odepření registrace osoby podle § 5 odst. 1 písm. c) a d) zákona č. 65/2022 Sb., v rozporu se Směrnicí Rady 2001/55/ES ze dne 20. 7. 2001 o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob (dále jen „směrnice o dočasné ochraně“) i Prováděcím rozhodnutím Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. 3. 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 Směrnice o dočasné ochraně (dále jen „Prováděcí rozhodnutí“). Dále pak poukázala na judikaturu, dle níž žalovaný pochybil, když žalobkyninu žádost nepřijal a došlo tak k nezákonnému neudělení dočasné ochrany z důvodu § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. Současně poukázala na to, že se členské státy dohodly na neuplatňování čl. 11 směrnice o dočasné ochraně. Žalobkyně rovněž poukázala na to, že dočasnou ochranu v jiném členském státě získala jako nezletilá osoba v doprovodu zákonných zástupců, a neměla tak možnost si stát poskytnutí ochrany svobodně vybrat. Odkázala také např. rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“), ze dne 3. 4. 2025, č.j. 1 Azs 174/2024-42 (všechna citovaná soudní rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz), kde NSS potvrdil, že rodinné důvody mohou legitimně ospravedlnit přemístění osoby požívající dočasné ochrany do jiného členského státu EU. V rozsudku NSS ze dne 24. 1. 2025, č.j. 5 Azs 274/2024-21, pak NSS akceptoval, že změna životních okolností, jako je dosažení zletilosti či vznik rodinného svazku, je pochopitelným vývojem životních okolností, nikoliv zneužitím systému ochrany.

Vyjádření žalovaného k žalobě

4. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl jako nedůvodnou, neboť postupoval zcela v souladu se zákonem. Žalobkyně figuruje v TPP jako držitel dočasné ochrany ve Spolkové republice Německo.
5. Žalovaný připustil, že recentní judikatura dospěla k závěru, že ust. § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. odporuje unijnímu právu, avšak s tímto závěrem se žalovaný neztotožnil,

když podle něj pro závěr o existenci práva „sekundární“ volby členského státu neexistuje opora v pozitivním právu.

6. Směrnice o dočasné ochraně nepředpokládá, že by osoba mohla získat dočasnou ochranu ve více státech zároveň (o čemž svědčí zejména dikce čl. 15 odst. 6 a čl. 26 odst. 4). Dle žalovaného nelze dovodit, že by vysídlené osoby byly oprávněny získávat pobytové oprávnění z titulu dočasné ochrany v různých členských státech za situace, kdy jim již povolení k pobytu z tohoto titulu bylo vydáno jiným členským státem. Dohoda států, že nebudou aplikovat článek 11 směrnice o dočasné ochraně, znamená, že členské státy nebudou držitele dočasné ochrany v jiném členském státě, který neoprávněně pobývá na jejich území, aktivně přemísťovat či předávat do členského státu, který mu povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany vydal. Nic dalšího z ní ovšem nelze dovodit. Navíc ČR od dohody o neaplikaci čl. 11 směrnice o dočasné ochraně odstoupila, a proto může být čl. 11 ve vzájemných vztazích mezi ČR a ostatními členskými státy aplikován.
7. Cizinci sice mají právo vybrat si členský stát, ve kterém o udělení dočasné ochrany požádají, z recitálu směrnice o dočasné ochraně však žalovaný dovozuje, že jejím cílem není, aby žadatelé požívali nebo žádali o dočasnou ochranu ve více členských státech a tím zbytečně, případně účelově, vyčerpávali kapacity a zdroje členských států. Směrnice má bránit druhotnému pohybu osob, nicméně neupravuje k tomu žádný nástroj.
8. Dále pak uvedl, že závěry Soudního dvora EU (dále též „Soudní dvůr“ či „SDEU“) formulované v jeho rozsudku ze dne 27. 2. 2025, *Krasiliva*, C-753/23 (dále též „rozsudek ve věci *Krasiliva*“), se na případ žalobkyně nevztahují, neboť řešil odlišnou situaci, kdy žadatelka sice o poskytnutí dočasné ochrany požádala, ale nebylo o ní přijato žádné rozhodnutí.
9. Žalovaný setrval na svém názoru, že z unijní právní úpravy žádné právo na postupné získávání dočasné ochrany v různých členských státech cizincům neplyne.
10. Žalovaný se vyjádřil i k výkladu a použití § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. ve světle domácí judikatury a rozsudku Soudního dvora EU ve věci *Krasiliva*, který podle něj poněkud relativizuje závěry uvedené v rozsudku NSS ve věci vedené pod sp. zn. 10 Azs 151/2024. Žalovaný je přesvědčen, že směrnice 2001/55/ES připouští opakované získávání povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany pouze v členském státě, který je již cizinci jednou vydal. Přesněji, pokud se cizinec povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jednom členském státě vzdal, případně jeho platnost skončila, je oprávněn o jeho vydání znovu požádat pouze v členském státě, který mu jej předtím vydal. Uvedené podle žalovaného vyplývá předně z ustanovení čl. 21 odst. 2 směrnice 2001/55/ES a současně z toho, že směrnice 2001/55/ES nepočítá s druhotným pohybem osob, jimž svědčí právo dočasné ochrany než pouze v případech, na něž dopadá čl. 15 nebo 26 směrnice 2001/55/ES. Proto ustanovení § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 62/2022 Sb. by podle názoru žalovaného mělo být vykládáno v souladu s jeho jazykovým zněním, tedy tak, že jeho smyslem je zabránit cizincům, kteří jsou nebo již jednou byli držiteli povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jednom členském státě, aby toto pobytové oprávnění získali znovu na území České republiky. Tento jazykový výklad odpovídá podle názoru žalovaného i smyslu a účelu úpravy unijní.
11. Závěrem žalovaný znovu navrhl, aby soud předložil Soudnímu dvoru EU předběžnou otázku, zda je § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. v souladu s unijním právem.

Posouzení věci soudem

12. Městský soud v souladu s § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal popsany skutkový děj. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu ke dni svého rozhodnutí (§ 87 odst. 1 s. ř. s.).
13. Soud předesílá, že usnesením ze dne 14. 5. 2025, č.j. 11 A 44/2025-30, zamítl návrh žalobkyně na nařízení předběžného opatření, a to z důvodu nesprávně navrženého petitu. Toto usnesení nabylo právní moci dne 19. 5. 2025. Dne 20. 5. 2025 podala žalobkyně nový návrh na vydání předběžného opatření, o kterém již ale městský soud nerozhodoval, neboť ve věci již byly učiněny všechny přípravné úkony, a rozsudek ve věci samé vydal ještě před uplynutím lhůty pro rozhodnutí o předběžném opatření (§ 38 odst. 3 s. ř. s.).
14. Ve věci samé rozhodl soud bez nařízení jednání, s čímž žalovaný výslovně souhlasil a žalobkyně vyjádřila konkludentní souhlas s tímto postupem, když na výzvu soudu ve stanovené lhůtě nereagovala [§ 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)]. Soud sám neshledal potřebu ve věci nařídit jednání, neboť o skutkových okolnostech věci, jež byly podloženy i listinnými podklady obou stran, nebylo mezi účastníky řízení sporu. Vzhledem k tomu, že posouzení důvodnosti žaloby závisí na vyřešení ryze právní otázky, vzal soud shodná tvrzení účastníků za svá skutková zjištění (§ 120 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve spojení s § 64 s. ř. s.).
15. Úvodem soud uvádí, že žaloba v této věci je přípustná, jelikož SDEU ve věci *Krasiliva* dovodil, že čl. 47 Listiny základních práv EU vyžaduje, aby osoba žádající o dočasnou ochranu ve smyslu směrnice o dočasné ochraně měla přístup k účinné soudní ochraně. V kontextu řečeného je tudíž § 5 odst. 2 zákona č. 65/2022 Sb. rozporný s čl. 47 Listiny základních práv EU, soud proto soudní výlukou dle uvedeného ustanovení neaplikoval.
16. Městský soud přitom vycházel i z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 336/2024-42, ve kterém NSS rovněž shledal, že „výluka ze soudního přezkumu podle § 5 odst. 2 zákona č. 65/2022 Sb. není slučitelná s právem EU, neboť osobám požívajícím dočasnou ochrany toto právo nepřípustně odepírá. Nelze ji proto aplikovat. Vracení žádosti o dočasnou ochranu ministerstvem z důvodu její nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 zákona č. 65/2022 Sb. tudíž lze přezkoumat.“ (bod 25). Stejného názoru je také další judikatura (např. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 14. 3. 2024, č. j. 62 A 14/2024-37, či usnesení NSS ze dne 30. 11. 2023, č. j. 8 Azs 93/2023-37, rozsudek zdejšího soudu ze dne 27. 4. 2023, č. j. 11 A 80/2022-79, či rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 17. 5. 2023, č. j. 55 A 6/2023-44).
17. Mezi stranami není sporné, že žalobkyně v minulosti po vypuknutí ozbrojeného konfliktu na území Ukrajiny požívala dočasnou ochranu ve Spolkové republice Německo. Žalobkyně tvrdí, že nyní ji již nepožívá, jelikož se jí v roce 2024 vzdala. Žalovaný ve svých vyjádřeních sám uznal, že z údajů z platformy pro výměnu informací o držitelích dočasné ochrany mezi členskými státy plyne, že žalobkyně tuto ochranu v současné době nepožívá.
18. Žalobkyně se domáhá ochrany před nezákonným zásahem. Dle § 82 s. ř. s. se *každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasazeno, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.*
19. Citované ustanovení vymezuje podmínky, které musí být nezbytně splněny k tomu, aby mohl soud vyslovit nezákonnost zásahu a žalobkyni poskytnout ochranu před nezákonným

zásahem. Žalobkyně musí být přímo (1. podmínka) zkrácena na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti ní nebo v jeho důsledku bylo proti ní přímo zasaženo (5. podmínka). Tyto podmínky musí být splněny kumulativně. Není-li, byť jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobkyni ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (rozsudek NSS ze dne 17. 3. 2008, č. j. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS).

20. Soud přitom musí nejprve zkoumat splnění čtvrté podmínky, neboť neexistence zásahu vede k nepřijatelnosti žaloby (rozsudky NSS ze dne 19. 9. 2007, č. j. 9 Aps 1/2007-68, č. 1382/2007 Sb. NSS, a ze dne 18. 12. 2019, č. j. 6 As 167/2019-36, č. 3973/2020 Sb. NSS). Následně musí zkoumat včasnost žaloby a posoudit, zda došlo v posuzovaném případě k přímému zkrácení práv žalobkyně, a zda byl zásah zaměřen přímo proti žalobkyni, tj. zda byl zásah dostatečně individualizován. Teprve v případě splnění všech těchto podmínek se soud může zabývat žalobou věcně a posoudit, zda byl namítaný zásah nezákonný či nikoliv.
21. Soud se s ohledem na uvedené nejprve zabýval splněním podmínek řízení a poté nezákonností samotného zásahu.

1. Podmínky řízení

22. Žalobkyně spatřuje nezákonný zásah v tom, že jí její žádost o udělení dočasné ochrany žalovaný vrátil jako nepřijatelnou. Vrácení žádosti směřuje přímo proti žalobkyni a vyústilo v neudělení dočasné ochrany, o niž žádala. Přitom nejde o rozhodnutí podle § 65 s. ř. s., ale o faktický úkon bez formalizovaného procesu spojený s vyznačením důvodu nepřijatelnosti přímo v žádosti a vrácením formuláře žadateli. Z judikatury vyplývá, že vrácení žádosti pro nepřijatelnost může být zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s. (srov. přiměřeně rozsudek NSS ze dne 26. 7. 2017, č. j. 6 Azs 236/2016-38, a ve věcech dočasné ochrany judikatura citovaná v bodě 15 tohoto odůvodnění).
23. Žaloba je též přípustná a včasná. Žalobkyně nemá k dispozici žádný jiný právní prostředek ochrany (§ 85 s. ř. s.) a žalobu podala v subjektivní dvouměsíční lhůtě od dne, kdy jí žalovaný žádost jako nepřijatelnou vrátil (§ 84 odst. 1 s. ř. s.).
24. Vzhledem ke splnění podmínek řízení se soud dále věnoval důvodnosti samotné žaloby.

2. Důvodnost žaloby

25. Žaloba je důvodná.
26. Podle § 5 odst. 1 písm. c) zákona č. 65/2022 Sb. *žádost o udělení dočasné ochrany je nepřijatelná, jestliže je podána cizincem, který o dočasnou nebo mezinárodní ochranu požádal v jiném členském státě Evropské unie.*
27. Podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. *žádost o udělení dočasné ochrany je nepřijatelná, jestliže je podána cizincem, kterému byla udělena dočasná nebo mezinárodní ochrana v jiném členském státě Evropské unie. Podle druhého odstavce téhož ustanovení Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky nepřijatelnou žádost cizinci vrátí a sdělí mu důvod nepřijatelnosti; soudní přezkum je vyloučen.*
28. Nepřijatelností žádosti o dočasnou ochranu podle § 5 odst. 1 písm. c) a d) zákona č. 65/2022 Sb., se správní soudy již opakovaně zabývaly ve skutkově obdobných případech, přičemž dospěly k závěru, že zákon je v ustanoveních o nepřijatelnosti žádosti v rozporu s unijním právem. Otázku souladu důvodu nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu dle § 5 odst. 1

písm. c) zákona č. 65/2022 Sb., již jednoznačně zodpověděl rozsudek Soudního dvora ve věci C-753/23. Problém nepřijatelnosti žádosti podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. však zůstal i po rozsudku Soudního dvora bez jednoznačného řešení. To poskytl až rozsudek NSS ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42. Kasační soud v něm dovedl, že i § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. právu EU odporuje, a tedy ho není možné aplikovat. Český zákonodárce totiž vytvořil nové důvody pro nepřijatelnost žádosti nad rámec směrnice o dočasné ochraně (viz rozsudky NSS ze dne 30. 4. 2025, č. j. 8 Azs 249/2023-47, NSS ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 336/2024-42, rozsudky zdejšího soudu ze dne 28. 6. 2024, č. j. 18 A 30/2024-32, ze dne 18. 7. 2024, č. j. 18 A 31/2024-28, nebo rozsudky Krajského soudu v Plzni ze dne 12. 6. 2023, č. j. 55 A 12/2023-95, a ze dne 27. 6. 2023, č. j. 57 A 20/2023-66, či rozsudky Krajského soudu v Brně ze dne 21. 12. 2023, č. j. 30 A 70/2023-40, ze dne 31. 8. 2023, č. j. 41 Az 28/2023-42, nebo ze dne 14. 3. 2024, č. j. 62 A 14/2024-37).

29. S výše uvedeným závěrem zdejší soud souhlasí, přičemž z vyjádření žalovaného vyplývá, že je s judikaturou správních soudů nepochybně seznámen. Bylo by proto nadbytečné danou argumentaci v úplnosti opakovat. Soud proto považuje za vhodné pouze ve stručnosti zareagovat na zásadní námitky žalovaného. Za zmínku přitom stojí, že tyto námitky jsou obdobné, ne-li totožné s těmi, jež uplatňuje i v dalších řízeních, jež se týkají otázky možnosti soudního přezkumu nepřijetí žádosti o dočasnou ochranu a práva žadatele na sekundární volbu členského státu, kde obdrží povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany. Závěry soudu v dotčených věcech jsou nyní již konzistentní, a proto je zcela jisté není možné označit za překvapivé.
30. Směrnice o dočasné ochraně zavádí minimální standardy pro poskytování dočasné ochrany (čl. 1 směrnice), přičemž z podstaty těchto norem vyplývá pravomoc členských států zavádět nebo udržovat příznivější opatření pro osoby požívající dočasnou ochranu (body 8, 12 a čl. 3 odst. 5 této směrnice). Tato úprava je projevem tzv. minimální harmonizace. Členské státy jsou povinny zajistit osobám požívajícím dočasnou ochranu minimální standard vymezený směrnicí o dočasné ochraně. Členské státy navíc mohou těmto osobám poskytnout i podmínky příznivější. Z toho *a contrario* vyplývá, že členské státy nejsou oprávněny stanovit osobám požívajícím dočasnou ochranu podmínky, které by byly méně příznivé než ty, jež vymezuje směrnice o dočasné ochraně (rozsudek NSS ze dne 5. 9. 2024, č. j. 2 Azs 111/2024-29, bod 25).
31. Důvodem nepřijatelnosti žádosti žalobkyně nemohlo být to, že žalobkyně o dočasnou ochranu již dříve požádala v jiném členském státě, a dokonce jí byla ve Spolkové republice Německo udělena. Městský soud dospěl při zohlednění výkladových vodítek obsažených v rozsudku Soudního dvora ve věci C-753/23, znění, systematiky a smyslu směrnice o dočasné ochraně a specifického režimu Prováděcího rozhodnutí, k závěru, že státní příslušníci Ukrajiny, jimž byla v EU přiznána dočasná ochrana, mají právo na přemístění svého pobytu do jiného členského státu (rozsudek NSS č. j. 1 Azs 174/2024-42, bod 47). Lze připustit, že obecně směrnice o dočasné ochraně takové právo nezakládá. V posuzované věci je však nezbytné ji interpretovat v kontextu Prováděcího rozhodnutí.
32. Žalovaný je toho názoru, že směrnice o dočasné ochraně neupravuje souběžné žádosti o dočasnou ochranu v několika členských státech, a proto tuto otázku ponechává na vnitrostátní úpravě členských států. Takový zjednodušující výklad však není na místě. Žalovaný při svých úvahách opomíjí, že směrnice zapovídá, aby národní úprava postavení cizince zhoršila.

33. Městský soud se ztotožnil s názorem NSS, jenž seznal, že „*státní příslušníci Ukrajiny, jimž byla v Unii přiznána dočasná ochrana, mají právo na přemístění svého pobytu do jiného členského státu. Česká právní úprava nepřijatelnosti žádosti o poskytnutí dočasné ochrany podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. právu EU odporuje.*“ (rozsudek NSS ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 336/2024-42, bod 47). Stejně tak je v rozporu s unijní úpravou také ustanovení § 5 odst. 1 písm. c) zákona č. 65/2022 Sb., jak již soudy opakovaně uvedly.
34. Nejvyšší správní soud uzavřel, že pokud mají státní příslušníci Ukrajiny (kteří jsou držiteli dočasné ochrany podle Provděcího rozhodnutí) právo zvolit si hostitelský členský stát a současně se vůči nim neuplatní čl. 11 směrnice o dočasné ochraně, nelze dospět k jinému závěru, než že mají v průběhu trvání dočasné ochrany rovněž právo přemístit svůj pobyt do jiné, jimi zvolené členské země. Za tím účelem jim musí být vydáno pobytové oprávnění. V opačném případě by vyloučení aplikace čl. 11 směrnice o dočasné ochraně ztrácelo význam (rozsudek NSS č. j. 1 Azs 174/2024-42, bod 61). Soudní dvůr státům umožňuje vést řízení s pozitivním výsledkem i v případech, kdy žadatel podal žádost i v jiném členském státě. Scénáře podle písm. c) a d) Lex Ukrajina v podstatě nelze systémově odlišit a lze tak jen těžko zapovědět žadatelům možnost požádat o udělení dočasné ochrany v jiném členském státě poté, co jim již byla udělena.
35. Žalovaný ve vyjádření zdůraznil, že Česká republika od dohody, ve které se členské státy zavázaly neaplikovat čl. 11 směrnice o dočasné ochraně, platně odstoupila a tento článek proto nemůže být ve vzájemných vztazích mezi ČR a ostatními členskými státy aplikován. Městský soud poukazuje na to, že k této otázce se již vyjádřil NSS, který toto jednostranné prohlášení vyhodnotil jako jednostranné politické prohlášení bez právního významu. Poukázal na to, že v souladu s prohlášením členských států učiněným při projednávání návrhu Provděcího rozhodnutí je možné se od uvedené dohody odchýlit pouze odlišnou bilaterální dohodou členských států (mezi nimiž by se pak článek 11 znovu uplatňoval). Žádnou takovou dohodu však Česká republika neuzavřela. V nynější věci žalovaný zdůrazňuje, že toto prohlášení představuje odstoupení od výše uvedené dohody, avšak takové tvrzení nemá oporu ani v samotném textu prohlášení. V něm česká delegace upozorňuje na „*maximální využívání*“ českých kapacit při přijímání osob vysídlených z Ukrajiny, připomíná „*nutnost včasné diskuse o alternativních trvalých řešeních na úrovni EU*“ a uvádí, že „*není udržitelné nadále reagovat na potřeby ukrajinských uprchlíků bez dodatečné finanční podpory ze strany EU*“. Až v závěrečné části prohlášení konstatuje, že Česká republika již „*není schopna plně uplatňovat odchylku od článku 11 směrnice*“, aniž by však bylo zřejmé, co z toho česká delegace vyvozuje, tím spíše s ohledem na následně vyjádřenou podporu koordinovanému přístupu na úrovni Unie.
36. Soud proto považuje za stěžejní skutečnost, na kterou upozornil již NSS, a sice že také Provděcí rozhodnutí Rady č. 2024/1836 z 3. 7. 2024 znovu – i po prohlášení České republiky – zdůraznilo, že se členské státy dohodly neuplatňovat čl. 11. V bodě 4 v úvodních ustanovení toto rozhodnutí znovu připomnělo, že k dohodě členských států neuplatňovat ve vztahu k dočasné ochraně státních příslušníků Ukrajiny vnitro-unijní režim navrácení podle čl. 11 směrnice, a to pro všechny členské státy bez výjimky. Soud proto ve shodě s NSS seznal, že dohoda o vyloučení čl. 11 směrnice o dočasné ochraně nadále platí, je pro Českou republiku závazná a směrnici je třeba vykládat i s přihlédnutím k jejímu obsahu.
37. Z toho vyplývá, že pokud mají státní příslušníci Ukrajiny (kteří jsou držiteli dočasné ochrany podle Provděcího rozhodnutí) právo zvolit si hostitelský členský stát a současně se vůči nim neuplatní čl. 11 směrnice o dočasné ochraně, mají v průběhu trvání dočasné

ochrany rovněž právo přemístit svůj pobyt do jiné, jimi zvolené členské země. Za účelem legalizace jim poté musí být vydáno pobytové oprávnění.

38. Naproti tomu s argumentací uvedenou v rozsudku NSS ze dne 12. 10. 2022, č. j. 2 Azs 178/2022-46, se zdejší soud ztotožnit nemohl, když závěry zde uvedené již byly překonány rozsudkem SDEU ve věci *Krasiliva*, jak ostatně plyne i z recentních výše zmíněných rozsudků NSS. Směrnice o dočasné ochraně nevylučuje možnost podat žádost o dočasnou ochranu poté, co již byla dočasná ochrana žadateli poskytnuta v jiném členském státě, pouze z ní vyplývá, že žadatel nemůže požívat dočasné ochrany ve vícero státech současně. Žadatel tedy má, a to i opakovaně, právo zvolit si členský stát, kde dočasnou ochranu využije, a do tohoto práva žadatele žalovaný svým postupem zasáhl (obdobně též rozsudek NSS ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 336/2024-42, rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 24. 10. 2023, č. j. 57 A 67/2023-39).
39. Lex Ukrajina nadto v současnosti neobsahuje normu, která by založila nepřijatelnost žádosti o dočasnou ochranu u osoby, která v minulosti byla držitelkou dočasné ochrany v jiném členském státě, ale o tuto ochranu v mezidobí z jakéhokoliv důvodu přišla. Ustanovení § 5 odst. 1 písm. d) Lex Ukrajina se totiž týká pouze osob pod souběžnou dočasnou ochranou jiného členského státu. Judikatura NSS ovšem nerozporuje, že tento stav možný není, pouze žalovanému uložila, aby v těchto případech byla taková osoba poučena o nemožnosti souběžného využívání dočasné ochrany ve více členských státech, případně aby žalovaný prověřil, zda udělením dočasné ochrany v ČR automaticky zanikne dočasná ochrana udělená v jiném členském státě (rozsudky NSS ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 336/2024-42 a č. j. 1 Azs 174/2024-42).
40. Soud neshledal důvodnou ani argumentaci, kterou žalovaný uvedl ve vyjádření v návaznosti na rozsudek SDEU ve věci *Krasileva* a na něj navazující rozsudky NSS. Samotná rozhodnutí SDEU i NSS dle městského soudu nabízejí argumentaci, jež je s to vyvrátit argumenty žalovaného a v jejímž světle tyto nemohou obstát. Městský soud podotýká, že závěry uvedené v rozsudku NSS ve věci 1 Azs 336/2024 jsou v současnosti přebírány a potvrzovány také dalšími senáty NSS (např. rozsudek ze dne 15. 5. 2025, č. j. 2 Azs 295/2024-38). Soud se s právním názorem Soudního dvora a NSS ztotožnil. Pro odklon od závěrů uvedených v těchto rozhodnutích přitom neshledal důvod.
41. Pro úplnost soud dodává, že nevyhověl návrhu žalovaného, aby městský soud předložil SDEU předběžnou otázku ohledně slučitelnosti § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. s evropským právem. Uvedená otázka již byla posouzena NSS, a to v kontextu existující judikatury SDEU. Předběžná otázka by byla nadbytečná s ohledem na jednoznačné závěry, které vyslovil NSS v rozsudcích ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 336/2024-42, č. j. 1 Azs 174/2024-42, a další navazující judikatuře s níž se městský soud ztotožnil. Městský soud považuje za vhodné poukázat na to, že důvod pro předložení předběžné otázky SDEU neshledal ani NSS, když v bodu 18 rozsudku č.j. 8 Azs 244/2024-42, uvedl: „*Nejvyšší správní soud neshledal důvod, aby požádal Soudní dvůr o rozhodnutí o nové předběžné otázce podle čl. 267 třetí alinea Smlouvy o fungování EU. Soudní dvůr již měl možnost vyjádřit se k dané věci, z jeho procesního postupu (rozhodnutí přijaté tříčlenným senátem, bez stanoviska generálního advokáta a bez ústního jednání ve věci) vyplývá, že nepovažoval předložené otázky za nové či problematické. Z rozsudku Soudního dvora Krasiliva navíc vyplývá rámcová odpověď, v jejíž logice lze některé dílčí aspekty posuzované věci dořešit. V neposlední řadě nelze přehlédnout požadavek poskytnutí včasné právní ochrany přesídleným osobám ve zvláště problematické životní situaci, který může*

v určité fázi převládnout nad abstraktními imperativy jednotného výkladu ve všech detailech (rozsudek NSS čj. 1 Azs 174/2024-42, body 35 až 47).“

Závěr a náklady řízení

42. Na základě shora uvedeného soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, a výše uvedený zásah žalovaného byl nezákonný, neboť o tom, zda žalobkyně skutečně byla k rozhodnému datu držitelem povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném státě, mělo být vedeno správní řízení (rozsudek NSS ze dne 2. 4. 2025, č.j. 5 Azs 272/2023-31). Zároveň s tím soud zakázal žalovanému, aby pokračoval v porušování žalobkynina práva na podání žádosti o dočasnou ochranu a obnovil stav před vrácením žádosti o dočasnou ochranu žalobkyni jako nepřijatelné.
43. Žalovaný vázán názorem městského soudu, proto posoudí žalobkyninu žádost tak, že není nepřijatelná dle § 5 odst. 1 písm. c) a d) zákona č. 65/2022 Sb. V dalším řízení žalovaný při věcném posouzení žádosti zohlední závěry vyjádřené v rozsudku Soudního dvora ze dne 27. 2. 2025, C-753/23 a v navazující judikatuře NSS. Přitom znovu ověří, zda žalobkyně disponuje dočasnou či jinou mezinárodní ochranou v jiném členském státě EU. Pokud žalobkyně nebude disponovat dočasnou či mezinárodní ochranou v jiné členské zemi EU, pak musí žalovaný vyhovět její žádosti o dočasnou ochranu. Jestliže naopak zjistí, že žalobkyně je vedena v evidenci TPD jako držitelka povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě, náležitě žalobkyni poučí o jejích právech a v návaznosti na její případná tvrzení, důkazní návrhy či jiné procesní kroky ověří, zda povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany bylo jiným členským státem skutečně uděleno a zda dosud, ke dni rozhodování správního orgánu, trvá.
44. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně měla ve věci plný úspěch, proto jí soud přiznal vůči žalovanému právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení. Ty jsou tvořeny s ohledem na to, že žalobkyně je osvobozena od soudního poplatku ze zákona, pouze odměnou za její zastoupení advokátem za dva úkony právní služby po 4 620 Kč (převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby), tedy 9 240 Kč, a dvě náhrady hotových výdajů po 450 Kč dle § 9 odst. 5, § 7 bod 5 a § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném od 1. 1. 2025 (dále „advokátní tarif“). Zástupce žalobkyně soudu nedoložil, že je plátcem DPH, proto se částka nákladů právního zastoupení dále nezvyšuje o hodnotu příslušné sazby. Žalovaný je tedy povinen zaplatit žalobkyni k rukám jejího zástupce částku 10 140 Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém

rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 17. června 2025

Mgr. Marek Bedřich v. r.
předseda senátu